

schamper

Het blad
van papier

• 50 JAAR SCHAMPER •

Interview met
Rik Van Nuffel

P7

Ophefmakende
edities

P8

In memorian:
Koen Raes

P11

Roddeluur

P26

COLOFON

Oplage
500 exemplaren op papier

Versijnt driewekelijks tijdens het academiejaar.

Verantwoordelijke uitgever
Joppe Frans
Hoveniersberg 24, 9000
Gent

Druk
Graphius Gent
Traktaatweg 8
9041 Gent

Hoofdredacteur
Joppe Frans

Algemeen Coördinator
Zita-Luna de Smaele
& Lies Pardon

Chef Reclame & PR
Yana Rosé

Chef Sociale Media & PR
Joren Stox & Tina Morthier

Chef Maatschappij & Opinie
Samuel Bocken

Chef Onderwijs
Kernredactie

Redacteur
Bjarni Vanhoutte, Joppe "Dries Blontrock" Frans,
Leone "Joppe Frans" Mattheus, Jakob de Smaele,
Henri Spriet, Samuel Bocken, Sarah "Inge Deman"
van Crombruggen, Jasper "Foppe Duits" Mouton,
Tina "Laura Massa" Morthier, Emma "Wim
Oosterlinck" Juxon-Smith, Sara Schelstraete, Lies
"Koen Raes" Pardon, Yana "Inge Deman" Rosé,
Yanne "Ella Roose" de Frenne

Medewerker

/

Beeld
Laura Massa, Hannes Blockx, Sarah van
Crombruggen, Rik van Nuffel, Sara Schelstraete,
Jakob de Smaele, Yanne de Frenne, Emma Juxon-
Smith

Eindredactie
Nina de Neve, Yana Rosé, Sarah van Crombruggen,
☆ **Hendrik Sparboe**, Joppe Frans, Sara Schelstraete,
S. Marina "Joppe Frans" Dosal Dierssen, Tina
Morthier, Joren Stox, Emma Juxon-Smith, Lies
Pardon, Yanne de Frenne, Leone Mattheus

Cover
Emma Juxon-Smith

Beeld edito
Sara Schelstraete

Chef Cultuur

Sarah van Crombruggen

Chef Wetenschap
Kernredactie

Chef Lay-out
S. Marina Dosal Dierssen

Chef IT
Henri Spriet

Chef Eindredactie
Leone Mattheus

Chef Beeld
Emma Juxon-Smith

EDITO

JOPPE FRANS

Achter elke pagina van dit blad schuilt een verhaal: protesten op de trappen van de universiteit, fuiven die tot in de vroege uurtjes nagalmden en crisissen die redactiekamers deden leven. Het is een geschiedenis die je bijna kunt voelen, een echo van alle studenten die ooit met hart en ziel aan *Schamper* hebben gewerkt.

In alle eerlijkheid: er moet een flinke hoek van u af zijn om lid te worden van *Schamper*. Examens laten vallen puur om te kunnen schrijven aan dat ene artikel of zelfs gewoonweg om te zorgen dat de boel niet ontploft: daar is een ongezonde dosis toewijding voor nodig.

Waarom beslissen er eigenlijk elk jaar dan nog zoveel naïeve studenten om zich aan te sluiten bij *Schamper*? Wellicht is er iets charmants aan een groep amateuristische studentenjournalisten die zich graag moeien met anderen zaken. Dit doen ze overigens met volle overtuiging en in de hoop dat hun schrijfsels iets kunnen betekenen voor hun medestudenten. Soms wordt er bijgevolg zelfs iets nuttigs ontdekt of gedaan: *Schamper* organiseert bijvoorbeeld debatten voor stu-

dentenvetegenwoordigers of betraapt weleens een prof die zijn handen niet kan thuishouden. Met andere woorden, dit blad laat zijn sporen na aan de UGent.

Na hun studies komen onze studentenjournalisten op allerlei plekken terecht: de ene gaat effectief verder in de journalistiek, de ander wordt rechter en nog een ander wordt bijvoorbeeld politicus. Als je kijkt naar waar al onze redacteurs terecht komen, is het eigenlijk verbaazingwekkend dat *Schamper* nog geen deel is van een of andere complottheorie met al deze redacteurs op machtige posities.

Schamper is een relatief oude studentenvereniging, gevormd door ettelijke generaties aan redacteurs; het was dan ook geen gemakkelijke taak om al onze voorgangers gelijkwaardig aan bod te laten komen in deze feesteditie. Dit was en is immers nog steeds een passieproject én een vriendengroep van velen. Desondanks doen we in deze exclusieve feesteditie een nederige poging om de passie en liefde zo goed mogelijk neer te pennen. Laat de nostalgie maar binnen en geniet ervan.

Er moet een flinke
hoek van u af zijn
om lid te worden
van *Schamper*

Bij het schrijven van deze editie hebben we veel inspiratie gehaald uit het boek '400 Schampers in woord en beeld' van Maarten De Gendt. We willen hem bij deze van harte bedanken.

Schamper

50 jaar

**In den beginne...
interview met Rik van Nuffel
De beste Schamperedities**

4
6
8

**In den beginne...
interview met Rik van Nuffel
De beste Schamperedities**

11
12
16

**Redactie in quarantaine
50 jaar shamper quiz**

17
18

**Schamper in cijfers
Wat wil de 'onafhankelijk' in 'onafhankelijk' studentenblad nog zeggen?**

19
22

**Oudleden
Gossip girl
Amper vijftig jaar**

23
26
27

In den beginne...

YANA ROSÉ & HENRI SPRIET // BEELD: SARA SCHELSTRAETE

Ooit was de studentenpopulatie van de RUG omhuld door een sluier van onwetendheid. Iets meer dan vijftig jaar geleden zorgden de uitwassen van '68 voor de verlichting: de studentenjournalistiek. Over de voorgangers, het ontstaan en de werking van *Schamper*.

En op de eerste dag schiep God het FK-nieuws

Voor er sprake was van *Schamper* kende de Rijksuniversiteit Gent een ander studentenblad. Het **FK-nieuws** zag het levenslicht in 1968 en ging bijna even snel weer ter ziele. Het blad was een creatie van het **Faculteitenkonvent**. Ook het *RUGnummer*, diens opvolger in 1972, werd door dat konvent opgericht.

Het *RUGnummer* voelde regelmatig hoe de hete adem van de universiteit in zijn nek hingde. Het blad was afhankelijk van diens subsidiëring - de opbrengst van abonnementen viel tegen - maar de universiteit zette die om de haverklap stop wegens schandaaltjes. Vaak ging het om de publicatie van naaktfoto's. Uiteindelijk waren het niet naaktfoto's, maar was het wel een doodgewone belediging die het blad de nek omwong. In 1975 noemde de redactie wijlen professor **Van Caenegem** een zwijn, nadat die kritiek had geuit op de bezetters van de Blandijn twee jaar daarvoor. Dat was voor de universiteit een brug te ver,

waarop ze het doek liet vallen over het blad.

Schamper: een nieuw links

Al snel werd duidelijk dat er een nieuw studentenblad uit de as van de *RUGnummer* zou opstaan. De universiteit stelde daarbij een aantal eisen: de naam mocht niet meer verwijzen naar de universiteit en de unief hield zich het recht voor de eerste hoofdredacteur te kiezen. Daarnaast mochten er geen banden zijn met de redactieleden van het vori-

ge tijdschrift. Aangezien die generatie zo goed als afgestudeerd was, vormde dat geen probleem. De naam *Schamper* koos hoofdredacteur **Koen Raes** omdat het woord in geen enkele andere taal te vertalen viel, maar het weerspiegelde ook de kritische aard van het blad.

De oprichters van *Schamper* hadden een duidelijke visie voor ogen, en die visie kleurde rood. De werkgroepen, studentenverenigingen die opgericht werden na de studentenrevol-

Het blijft de hamvraag: links, objectief, of toch maar pluralistisch? En vooral: hoe blijven we kritisch?

In de goeie ouwe tijd was er natuurlijk niet zoiets als Microsoft Word of Adobe InDesign

tes, vormden daarbij een grote inspiratiebron. In de vroege beginjaren profileerde *Schamper* zich als een uitgesproken links en kritisch blad, dat ondanks zijn politieke voorkeur een magazine wou zijn voor alle studenten van de Rijksuniversiteit. "Niet iedereen was links, maar het was ludiek en plezant; dit waren de naweën van '68", nuanceerde Raes in een later interview. Het was bij uitstek een blad dat zijn nek durfde uitsteken voor zijn progressieve idealen. Het bekendste voorbeeld daarvan is de publicatie van de adressen van abortusklinieken onder **Rik Van Nuffel**.

Naarmate '68 verder in het verleden kwam te liggen en de studentenmassa steeds meer apolitek werd, verschoof de focus van *Schamper* meer naar het objectief informeren van de studentenpopulatie. Daarnaast kwam *Schamper* in de clinch te liggen met de **VVS**, de **Vereniging voor Vlaamse Studenten**, die het blad als hun persoonlijke spreekbuis zagen en volgens de toenmalige redactie vervallen waren tot een 'extreem-links sektarisme'. Toen de redactie besliste om de schrijfsels van de VVS niet meer automatisch in het blad te plaatsen, was het hek van de dam, en kreeg *Schamper* zelfs even het ver-

wijt op rechts in te spelen. In de loop der jaren was de uitwerking van een redactionele lijn soms wikken en wegen, vooral met een redactie die om het jaar voor een groot deel van samenstelling veranderde. Het blijft een hamvraag: links, objectief, of toch maar pluralistisch? En vooral: hoe blijven we kritisch?

Schamper staat bij velen nog altijd symbool voor de linkse student. Tegelijk gaf het blad de afgelopen jaren ook het podium aan lezersbrieven van een meer 'rechtse' bodem. Over de politieke invalshoek van *Schamper* - en de vraag of die er al dan niet moet zijn - lopen de meningen ferm uiteen, maar in zijn kern zal *Schamper* altijd een progressief blad blijven.

Lay-outen is leuk!

Ook het redactieproces zag er in de beginjaren anders uit. In de goeie ouwe tijd was er natuurlijk niet zoiets als Microsoft Word of Adobe InDesign. Er was zelfs nog geen internet en computers dienden uitsluitend voor *number crunching* voor wetenschappelijk onderzoek. Redacteuren schreven hun artikels eerst in het klad met pen en papier. Na de nodige aanpassingen werden ze dan in het net getypt op een typemachine. Op maandagavond

kwamen 'Schamperaars' samen in de Brug om het boekje in elkaar te knutselen.

Ze knipten en plakten - recht of scheef - tot alle ruimte gevuld was, waarna het boekje naar de drukker kon. Enkele dagen later was dan een nieuwe *Schamper* geboren. Dit gebeurde elke week. Elk academiejaar werden de studenten dus *geblest* met 30 edities van ons mooie blad. Vanaf de jaren 80 werden de artikels getypt met een computer. Dit werd gedaan via het gemeenschappelijke toestel van de universiteit. Elke redacteur schreef zijn of haar artikels met de hand, waarop ze om de beurt eventjes de computer konden gebruiken.

De organisatie van *Schamper* verliep vroeger wel wat soepeler. Er was nauwelijks een vaste taakverdeling van wie wat deed en er waren geen inhoudelijke chefs die de inhoud van de artikels stuurden. Men schreef wat men wou. *Schamper* is door de jaren heen op vele vlakken veranderd. Dat deden ook de studenten die achter het logo zitten, de universiteit waar het blad over schrijft, en de wereld waarin het blijft gedijen.

Rik Van Nuffel: "Toen voelde je al dat Schamper niet onbelangrijk was als l'oeil de Moscou"

TINA MORTHIER, SARAH VAN CROMBRUGGEN & JASPER MOUTON

Wanneer we Rik Van Nuffel, hoofdredacteur van 1977 tot 1980, ontvangen op de redactie, wijst hij naar de covers van *Schamper* die hij heeft helpen maken. Als jonkies waren we dan ook benieuwd naar zijn verhalen uit de oude doos.

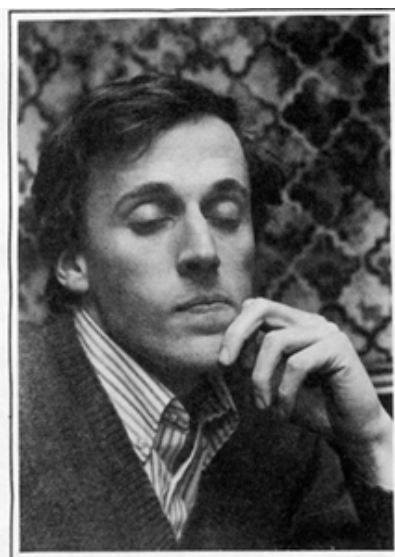
Hoe bent u bij Schamper binnengekomen?

"Koen Raes en ik hadden een gezamenlijke geschiedenis, want we zaten samen op het Atheneum Voskenslaan. Hij was een enthousiasmerend persoon en had ook al de leerlingenraad mee opgericht. Ik zat dus in een stroom van mensen die engagement en inspraak hoog in het vaandel droegen. Aan de universiteit bleven we contact onderhouden. Toen Schamper werd opgericht, ben ik er vanaf het begin bij gekomen."

Tijdens uw periode als hoofdredacteur heeft de politie jullie telefoonlijn afgeluisterd in verband met een editie waarin jullie abortusadressen uit Nederland op de voorpagina gepubliceerd hadden. Kan u ons iets meer vertellen over deze editie?

"In het studentenhuus bevond zich op dat moment maar één telefoon. De politie vond het toen logisch om die af te luisteren om op de hoogte te zijn van de activiteiten van de studenten. We zijn eigenlijk nooit te weten gekomen hoe de unief hier op voorhand al van wist. Ik werd toen gewaarschuwd door iemand van het gerechtelijk apparaat dat ze op de hoogte waren van

onze plannen. Daar is echter nooit een rechtszaak van gekomen. Je kan beargumenteren dat het publiceren van abortusadressen een vorm van vrije meningsuiting is."

Was het publiceren van die adressen voor jullie ook een oproep tot vrije meningsuiting?

"Wij vonden onszelf verantwoordelijk om informatie te verspreiden voor vrouwen van alle leeftijden die op dat moment kampten met een ongewenste zwangerschap. Dit idee paste ook in het algemene kader waar *Schamper* de eerste jaren voor stond. Wij publiceerden vroeger als eerste nummer de informatiebrochure van *Info Jeugd*, die ging over gezondheid en seksualiteit.

Wij hadden een deal gesloten met Info Jeugd om die brochures binnen het format van *Schamper* te publiceren."

Hebben jullie overwogen de adressen uit de editie te halen nadat jullie gewaarschuwd werden door de politie?

"Onze drukker stelde voor om de adressen uit elk boekje te gaan halen. Dat was onhaalbaar, aangezien er drieduizend exemplaren gedrukt waren. Het belangrijkste voor ons was immers dat die adressen verspreid werden. Zo kwamen we met de lumineuze oplossing om het allerduinst papier te gebruiken, om dat dan vervolgens over die adressen te plakken. Je kon er inderdaad door lezen, maar we hadden ons aan de afspraak gehouden: de informatie was bedekt. Dat was onze manier om de boodschap te brengen: we conformeren ons en tegelijk ook niet."

U had het over het feit dat jullie een stem wilden geven aan iedereen. In de beginperiode publiceerde Schamper veel lezersbrieven. Past dat binnen die mentaliteit?

"Ja, we vonden dat belangrijk. Het is goed dat mensen reageren, want anders heb je geen klankbord. Ze mochten niet te gortig zijn en ze moesten een

beetje journalistiek van aard zijn, maar voor de rest publiceerden we ze bijna allemaal. Die brieven waren een blijk van waardering, maar soms ook van irritatie. Sommigen vonden iets zo vervelend dat ze in de pen kropen, maar dat betekende wel dat ze het blad bleven lezen.”

“In mijn tijd kwam er op een zeker ogenblik iemand zich melden op de redactie, die door het KVHV bleek gestuurd te zijn”

Was er op dat moment een zekere druk om neutraal te zijn? Kregen jullie kritiek als blad dat jullie niet neutraal genoeg of te partijdig waren?

“Schamper stond vanaf het begin bekend als een links studentenblad. Het werd ook al snel duidelijk dat niet alle studenten het een goed blad vonden. In onze kringen leefde het idee wel wat dat je een beetje dom was als je niet links was. Ik denk dat je iedereen een stem moet geven. Op dat moment begon ook de opmars van rechtse studentenverenigingen. De studentenvereniging die de prehistorie overleefd heeft, is het KVHV. Die waren voor ons marginaal, maar ze waren er wel. In mijn tijd kwam er iemand zich op een zeker ogenblik melden op de redactie, die door het KVHV bleek gestuurd te zijn.”

Het was een spion.

“Ja. Die persoon werkte braaf mee, maar die ging ongetwijfeld gaan vertellen wat er bij ons gebeurde, en welke artikels zouden worden gepubliceerd. Op een bepaald moment heeft die persoon dat ook zelf gezegd. Toen voelde je al dat Schamper niet onbelangrijk was als l'oeil de Moscou. Voor ons was dat niet zo leuk, maar het was tegelijk ook een blijk van onze impact.”

Hadden jullie een idee van de grootte van jullie lezerspubliek?

“Wij verspreidden elke week 3.000 exemplaren en die waren altijd weg. Op de Blandijn vielen we in de smaak. De faculteiten Rechten en Economie waren toen gepolariseerd. Je had een kleine minderheid geëngageerde studenten, maar de overgrote meerderheid was wat wij toen ‘rechtse zakken’ noemden. Maar dat is natuurlijk een veralgemening. In elke faculteit zaten er wel mensen die onze bronnen waren. Schamper was toen het symbool van de actieve studenten in Gent.”

Waren er onderwerpen waarvan je kon verwachten dat ze tot een populair artikel zouden leiden?

“In die periode werd er actie gevoerd tegen ‘de 10.000’, een verdubbeling van het inschrijvingsgeld. Daar is heel veel protest tegen geweest in Gent en aan andere universiteiten. De stad stond op stelten. Er waren echte veldslagen met de politie, het rectoraat werd bezet. We vonden het belangrijk om dat als veldreporters te beschrijven. Daar hebben we actief verslag over uitgebracht en dat werd ook veel gelezen.”

Kan u zich tot slot nog wat speciale of leuke anekdotes herinneren?

“In die tijd gingen we de toenmalige rector interviewen. Hij was doodsbang van ons en zat krampachtig vast in zijn bureaustoel. Ik denk dat die meer in de oude idee leefden dat studenten moesten luisteren. ‘Die moeten hier slim worden, maar je kan die geen platform geven. Zij moeten naar ons luisteren. Universiteiten moeten niet naar hen luisteren.’ Het was ook een man uit de ingenieurswereld, dus iets wereldvreemder. De omgang en de verhoudingen met de studenten zijn aanzienlijk gewijzigd. Het idee dat studenten verstandige dingen kunnen zeggen is nu denk ik beter verspreid dan toen. Dat je daar dan ook een open gesprek mee kan hebben.”

CONTROVERSE MET EEN KNIP- OOG: DE BESTE SCHAMPEREDITIES

SARAH VAN CROMBRUGGEN & JASPER MOUTON // BEELD: SARA SCHELSTRAETE

Van illegale informatie tot karikaturale karaktermoord. Het blad van papier wist zowel tenen als mondhoeken te doen krullen. Dit zijn de meest beruchte edities.

DE ABORTUSEDITIE

De meest beruchte uitgave is wellicht de zogenaamde abortuseditie. *Schamper* had een afspraak gesloten met **Info Jeugd** om de infobrochures van die organisatie te publiceren in het format van het studentenblad. Een van de brochures ging over gezondheid en seksualiteit. Het standpunt van de redacteurs op dat moment hield in dat jonge vrouwen het recht hadden te weten wat de alternatieven waren voor ongewenste zwangerschappen. Hoewel abortus in België toen nog illegaal was, was dat in sommige buurlanden niet het geval. Onder **Rik Van Nuffel** heeft *Schamper* een lijst gepubliceerd van abortusadressen in Nederland op de voorpagina.

De mening van de universiteit was voor de redacteurs toen niet duidelijk, maar de info lekte alsnog. Voor de verdeling van de editie is er iemand van de gerechtelijke politie langs geweest bij het ouderlijk huis van Rik Van Nuffel. De agent waarschuwde dat ze wisten wat het studentenblad van plan was en dat ze best zouden oppassen als ze

geen zaak aan hun been wilden. De studenten zijn vervolgens met hun drukker gaan praten om alternatieven te bekijken. Het leek hen te zot voor woorden

om het manueel uit elke editie te gaan knippen. Er werden op dat moment een drieduizendtal exemplaren uitgedeeld.

**abortus moet
vrij !**

Abortus is in België door de wet verboden. Nochtans gebeuren jaarlijks zo'n 100 000 illegale vruchtafdrijvingen, dit meestal onder medisch niet verantwoorde omstandigheden, waardoor de gezondheid of zelfs het leven van de vrouw in gevaar komt.

Om een ongewenste zwangerschap te vermijden doe je aan anticonceptie: pil, condoom, pessarium, spiraaltje, e.d. (meer hierover verneem je in *Schamper* 36, te verkrijgen in de radiokabine van de Overpoort, of beter nog: ga eens naar het Centrum voor Seksuele Voorlichting, Willem Tellstraat 13, Gent). De door de katholieke kerk toegelaten vormen van anticonceptie (koftus interruptus & periodieke onthouding) zijn helemaal af te raden ! Informatie over voorbehoedsmiddelen en het gebruik ervan moet voor iedereen bereikbaar zijn ! Doch de bestaande voorbehoedsmiddelen kunnen falen: je kan vergeten je pil te nemen, er kan een gaatje in het condoom zijn, enzovoort... Een vrouw kan ook om een of andere reden geen anticonceptiva gebruiken.

En daar sta je dan met je zwangerschap. Vele zwangerschappen zijn niet gewenst, en dit om allerlei redenen. **Financieel:** een vrouw kan met een beperkt inkomen een kind nauwelijks in optimale omstandigheden opvoeden. **Maatschappelijk:** de ongewenste moeder en het natuurlijk

kind worden nog steeds sociaal gediscrimineerd, er het natuurlijk kind heeft niet dezelfde wettelijke status als een kind geboren uit een huwelijk. **Studie of werk:** sommige vrouwen kunnen én studeren én een kind opvoeden niet aan. **Of gewoon:** omdat je al een aantal kinderen hebt en het stilletje aan genoeg vindt, of omdat je je niet in staat acht voor een kind te zorgen.

Daarom eisen we dat iedere vrouw die dat wenst, op eenvoudige aanvraag en onder medisch verantwoorde omstandigheden, in bestaande Belgische ziekenhuizen, een abortus moet kunnen bekomen, en dit tegen terugbetalingstarief.

DE BESLISSING OM TOT ABORTUS OVER TE GAAN MOET VOLLEDIG BIJ DE VROUW LIGGEN.

ABORTUS MOET UIT HET STRAFWETBOEK !

Enkele adressen waar je terecht kan voor een abortus (in Nederland):

- **Stimezo:** Molenstraat 17, Groede (Zeeuws-Vlaanderen). Tot 12 weken. Tel. 00.31/11.71.15.50.
- **Polikliniek Zwangerschapsonderbreken:** Stationstraat 23, Bergen-op-Zoom. Tel. 00.31.16.40.41.870. Tot 12 weken
- **NVSH:** Van Beverningkstraat 134, Den Haag. Tot 12 weken. Tel. 00.31.70.51.23.41.
- **Beakliniek:** Herenweg 215, Heemstede. Tot 16 weken. Tel. 00.31.23.28.98.90
- **Dr. Koen Smit:** Weth. Frankenvog 25, Amsterdam (Nieuw-Zuid). Tot 12 weken. Tel. 00.31.20.35.84.98.

Een vrouw.

Tenslotte nog enkele belangrijke activiteiten:

- 11 februari: 6 uren voor abortus in Schaarbeek (toegang 100 frank).
- 16 februari: debatavond van Dolle Mids over 'Vrijheid en onvrijheid van de vrouwelijke seksualiteit', Blandijn, 20 u.
- 4 Maart: nationale abortusbetoging in Gent !

Uiteindelijk besliste Schamper om de adressen over te plakken, maar met het dunste papier dat de drukker in bezit had. Hierdoor kon men toch lezen welke adressen erop geschreven stonden, maar hield Schamper zich aan de afspraak. De politie heeft het nooit tot een rechtszaak laten komen, omdat het officieel op papier een persmisdrijf zou zijn en het dan voor het Hof van Assisen moest worden gebracht. Het zou perfect vrijgesproken geweest kunnen zijn onder het motto van 'vrije meningsuiting'.

DE SUBSIDIE EDITIES

Schamper raakte ook meermaals zijn subsidies kwijt door tegen de schenen te schoppen van alles wat universitair was. Toen de paus in 1985 naar België kwam, pronkte op de cover van editie 211 een naakte duivelsvrouw die rondliep met een ballonhoofd van de Pontifex. Wie zonder goddelijke vrees verder las vond een artikel over het 'kruis' van de paus en zijn relatie met de bisschop van Gent. Volgens toenmalige rector **André Cottenie** kon dit niet, en zo verloor het blad haar erkenning. Het was pas na vijf maanden, toen **Leon De Meyer** Cottenie opvolgde, dat Schamper terug geld kreeg van zijn alma mater.

HOE SCHAMPER TE RECYCLEREN:

ALS BIVAKMUTS TIJDENS
DE REVOLUTIE

Alles was volledig in
thema, behalve drie
reclamepagina's

Twee jaar en 34 edities later kwam het opnieuw tot een relletje, deze keer met de GSR. Toen twee aftredende vertegenwoordigers sterk bekritiseerd werden in Schamper, werd de subsidiekraan nogmaals dichtgedraaid. Schamper kwam toch nog met een 246 uit de bus die "Schamper

en houdt nog steeds vol dat de klimaatverandering geen groot probleem is.

Alles was volledig in thema, behalve drie reclamepagina's. We hebben wel aan de tijdreis- val kunnen ontsnappen en sommige stukjes toekomst lijken ondertussen minder waarschijnlijk: Wallonië wordt voorspeld als links bastion - nee, communistisch utopia - en **Elon Musk** is nog steeds een titaan van technologische innovatie. De verrechtsing van beiden werd er dus niet voorspeld.

Maar misschien valt er toch een correcte voorspelling te vinden in de foto van een bejaarde Musk: zijn snorretje ziet er eerder Duits en dun uit.

Een agent van de gerechtelijke politie ging langs bij het ouderlijk huis van Rik Van Nuffel

vermoord" luidde, en dit keer de hele GSR met de grond gelijk maakte. Na een vergadering bleek dat *Schamper* mocht blijven bestaan, op voorwaarde dat het vanaf dan tweewekelijks uitkwam met een minimum aan artikels over studentenverenigingen en de universiteit, en een maximum aantal cultuurartikels. Ook werd *Schamper* tot 1993 door een redactieraad gecontroleerd.

TELETIJDSATIRE

De 600e editie bestaat eigenlijk niet, hoewel er wel een uit het jaar 2064 in de bakjes en online te vinden was. Editie 1200, gesponsord door Coca-Cola, bood de lezer in 2018 een kijkje in de toekomst. We zijn er enkele sponsors rijker en één West-Vlaamse provincie armer, maar andere zaken zijn niet veranderd. **Carl Devos** is aan 'plattegrond van de macht' blijven sleutelen tot de meest recente editie 537. **Maarten Boudry** blijft onder- tussen de dappere scepticus

IN MEMORIAM KOEN RAES

TINA MORTHER

Voor de huidige generatie 'Schamperaars' is Koen Raes, stichter en eerste hoofdredacteur van *Schamper*, een haast mythische figuur geworden. Veertien jaar na zijn overlijden en vijftig jaar nadat hij *Schamper* oprichtte, blikken we terug op zijn indrukwekkende leven.

Een complexe gezinssituatie

Koen Raes werd in 1954 te Gent geboren als middelste kind in een gezin met drie kinderen. Hun gezinssituatie was op z'n minst complex te noemen. **Godfried-Willem Raes**, zijn broer, vertelt daarover het volgende: "Onze vader is ter dood veroordeeld voor collaboratie in de Tweede Wereldoorlog. Onze moeder was van Duitse afkomst en had ook een aangebrand verleden. Mijn broer en ik kwamen dus op school aan als zwarte schapen. In het naoorlogse België zorgde dat ideologisch gezien voor een interessante situatie: je leert op straat dat de Duitsers de bezetters zijn, terwijl dat thuis juist de 'goeien' zijn. Dat heeft ons gevormd en was de basis voor de kritische inzichten van zowel mijzelf als mijn broer. Desondanks was de vriendenkring van onze ouders groot en divers. Er kwamen communisten en vrijmetselaars bij ons aan huis. Er was dus ruimte voor debat."

De ethicus van het alledaagse

Zijn leven lang zou Raes die kritische geest met zich meedragen. Nadat hij zijn middelbare loopbaan had afgerond aan het Atheneum Voskenslaan behaalde hij zijn licentiaat in de rechten en de moraalwetenschappen. In 1983 promoveerde hij tot doctor in de Moraalwetenschap, en in 1997 werd hij benoemd tot hoogleraar. Als academicus onderzocht hij grote politieke en socio-economische vraagstukken, maar had hij ook oog voor de moraal van het alledaagse. Raes was een bevlogen lesgever en was dan ook een veelgevraagd publieksintellectueel die tal van lezingen gaf, veel boeken schreef en vaste columnist was bij *De Morgen*. Hij was ook overtuigd atheïst en lid van de Gentse loge.

Een leven vol engagement Raes was allesbehalve een professor die vanuit zijn ivoren toren predikte: hij was juist enorm sociaal geëngageerd. Als student stond hij aan de wieg van *Schamper*, waarmee hij geregeld tegen de schenen van de gevestigde orde schopte. Hij was ook een van de bezielers van de *Wetswinkel*, een studenteninitiatief waarbij gratis juridisch advies verleend werd. Na zijn studententijd bleef hij zich inzetten voor een socialere wereld. Zo vervoegde hij eind jaren 70 de **KPB**, in 1980 werd hij hoofdredacteur van het *Vlaams*

Marxistisch Tijdschrift en later ook van andere politieke bladen. In 2000 werd hij verkozen als Gents gemeenteraadslid voor de sp.a, maar in 2005 verliet hij de politiek nadat hij geheel tegen de partijlijn in had gestemd.

De persoon achter de professor

Het hoeft niet te verbazen dat Raes amper vrije tijd had. Tijdens de weinige vrije weken die hij had, vertoefde hij graag in Frankrijk. Hij nam zijn tent mee en zonderde zich even af van de wereld. Zijn broer omschrijft Raes als volgt: "Koen was spontaan, enthousiast en positief ingesteld. Hij was graag onder de mensen en gaf vaak grote feestjes. Wij hadden een goede band. Hij kwam regelmatig naar mijn concerten, en ik hielp hem met technische taakjes, want Koen was verschrikkelijk onhandig. Een kraantje herstellen, dat was aan hem niet besteed. Dan moest hij naar mij bellen", voegt hij al lachend toe. "Wat ik het meeste mis aan Koen, is zijn openheid voor andere ideeën. Hij was altijd bereid in debat te gaan met andersdenkenden."

Door de jaren heen is *Schamper* ook op logistiek vlak veel veranderd. Van nieuwe voordeuren tot de digitaliseringsgolf achterna hollen: ook een studentenblad van een halve eeuw oud moet mee kunnen met z'n tijd.

Schamper on the move

Ook studentenbladen moeten een dak boven hun hoofd hebben. *Schamper* is in de loop van zijn geschiedenis meerdere keren van nederig stulpje veranderd. De eerste twee jaren vonden de redactievergaderingen en het schrijfproces plaats in een gemeenschapshuis in Kortemeer. Pas vanaf 1977 sloeg de universiteit Gent haar vleugels voor het studentenblad open. Vanaf dan zou *Schamper* ruim drie decennia lang in de Brug vertoeven. In het begin was dat zonder een vast lokaal, waardoor de redactie noodgedwongen moest schipperen naar de plek waar er toen toevallig plaats voor hen was, met de nodige frustraties over onvoldoende werkmateriaal tot gevolg. Nadien kreeg de krant een vast redactielokaal, afwisselend op zolder en op het gelijkvloers, om uiteindelijk te eindigen in de vochtige kelder. Wendy Schelfaut en Matthias Jaxsens, die bij de verhuis waren, herinneren het zich als een vochtig schimmelkot met amper daglicht. "Als er daar toen tijdens een redactievergadering brand was uitgebroken, waren we er allemaal aan," blikt Schelfaut achteraf terug.

Een nieuwe verhuis naar het gloednieuwe studentenhuus de Thermanal drong zich op. *Schamper* kreeg een plekje in

"Als er in de kelder van de Brug brand was uitgebroken, waren we er allemaal aan" – Wendy Schelfaut

de kelder en gebruikt het gebouw tot de dag van vandaag als uitvalbasis. De toenmalige redactie vond 'de Thermanal' een verschrikkelijke naam. "De naam van de Thermanal werd indertijd bedacht door de studentenbeheerder, een gladde marketingboy", zegt Jaxsens. "Maar omdat het oorspronkelijk een thermische centrale was, heeft *Schamper* het in zijn edities nog een hele tijd lang steevast 'het kolenkot' genoemd, als vorm van verzet. Daar zijn indertijd heel wat boze reacties op gekomen."

De uitbouw van een redactie

Tegenwoordig bestaat *Schamper* uit een uit de kluiten gewassen redactie. De kernredactie vormt het bestuur en bestaat uit een waslijst aan functies: de hoofdredacteur, coördinator, eindredacteur, twee PR's, een chef IT, vier

inhoudelijke chefs, een chef lay-out, en een chef beeld. Onder het toezicht van de hoofdredacteur stellen de inhoudelijke chefs een artikellijst op, die dan tijdens een artikelverdeling onder de redacteurs verdeeld wordt. De anderen hebben een meer typische bestuurstaak.

Dat is niet altijd zo geweest. Tijdens de beginjaren was er, op de hoofdredacteur na, van functies geen sprake. Redacteurs kwamen op maandag samen en beslisten volledig autonoom waarover ze zouden schrijven, waarop een onderlinge discussie volgde.

Pas in 1983 werd beslist dat het blad advertenties zou publiceren, omdat de Sociale Raad vond dat *Schamper* naar

andere financieringsvormen dan subsidies moest gaan zoeken tegen de stijgende drukkosten. Die advertenties werden toen niet gezocht door een chef PR, maar door een jobstudent. Door een ruzie met de jobdienst van de unief kwam daar al snel een einde aan, waarop een redactielid de taak overnam. Van de andere kant van de PR-munt, sociale media, was de eerste drie decennia geen sprake.

Tot begin de jaren 2000 was er enkel sprake van een hoofdredacteur en een coördinator. Pas sinds academiejaar 2009-2010 werden de kernfuncties zoals we die vandaag ken-

“Aanvankelijk draaide de site op obscure studentenservers”

nen geformaliseerd, onder de leiding van **Bert Dobbelaere** en **Stijn Debrouwere**. Dat had vooral als doel de bestaande expertise binnen de redactie wat meer te consolideren. De chef beeld, de jongste functie, zag enkele jaren later het levenslicht. Het werd eerst een jaar informeel ingevuld door **Flo Tomlinson**, een redactielid met veel camera- en beeldervaring, voor de functie officieel gestemd werd.

Schamper op het wereldwijd web

In 1995 waagde *Schamper* zich voor het eerst op het digitale pad met editie 327, die via het toenmalige Gopher-systeem online verscheen. De artikels vormden samen één lange, scrollbare tekst. Op 3 maart 1995 verscheen editie 328 - na een race met het Leuvense Veto - op een heuse website, waarmee *Schamper* zich kroonde tot het allereerste Belgische magazine dat volledig online raadpleegbaar was.

Aanvankelijk draaide de site op obscure studentenservers, met moeilijk onthoudbare webadressen en een slechte gebruiksvriendelijkheid. Maar in 1997 kwam er een frisse wind: de site verhuisde naar een centrale studentserver en kreeg een mensvriendelijkere URL. Ook het redactionele e-mailadres kreeg een upgrade.

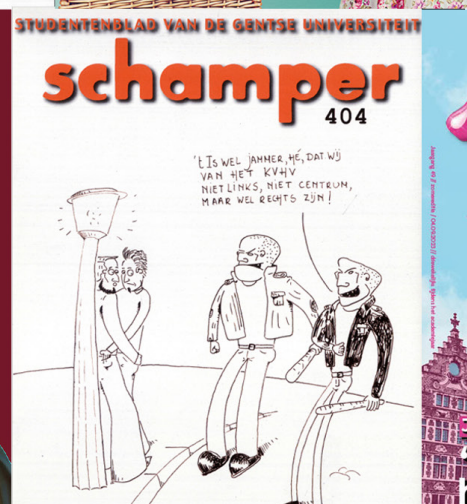
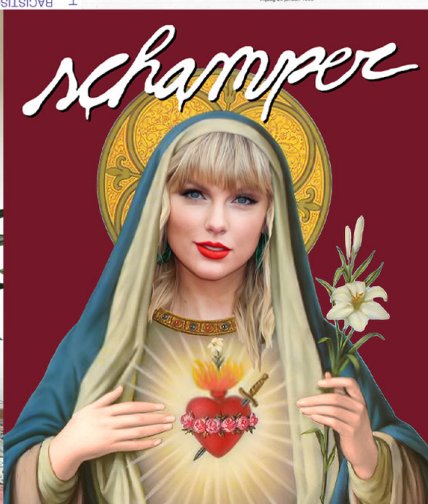
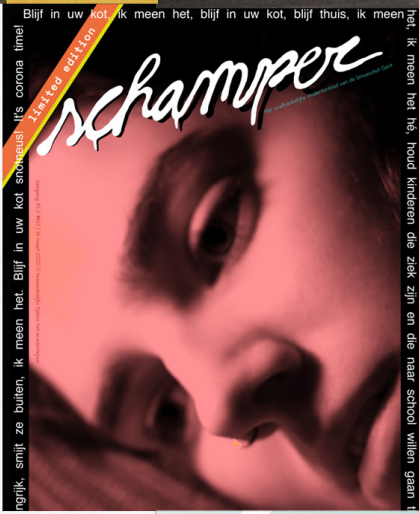
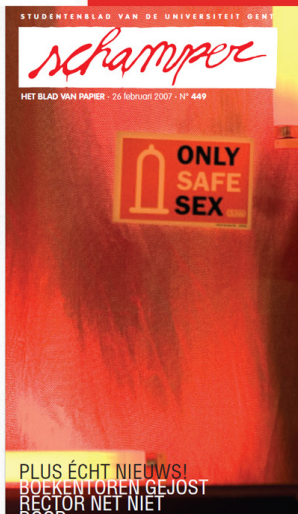
De digitalisering zette zich voort met een eigen mailserver, een primeur voor de redactie. Elk lid kreeg zijn eigen mailadres, en al gauw werd die server het kloppende hart van *Schamper*. Daar vloegen niet alleen ideeën over artikels en deadlines heen en weer, maar ook mailkettingen over films, flauwekul en de onmisbare randzaken van het studentenleven.

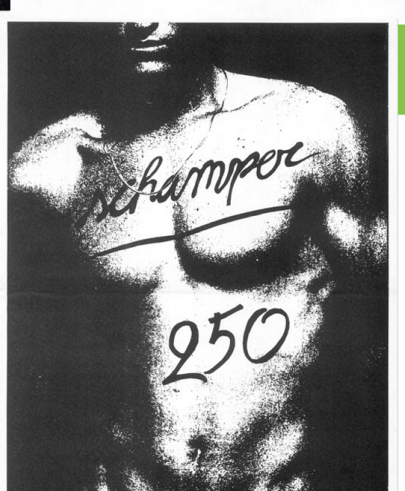
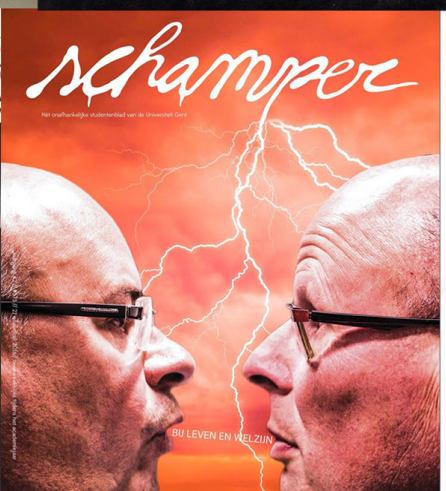
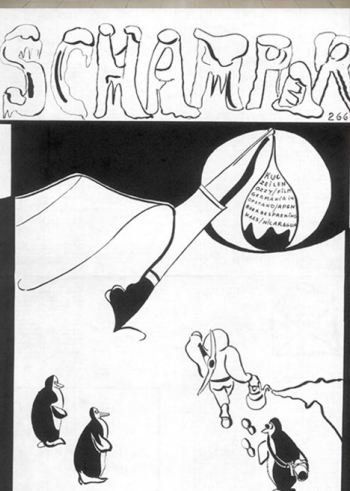
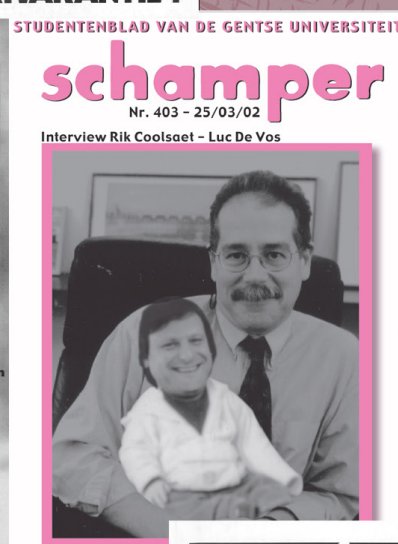
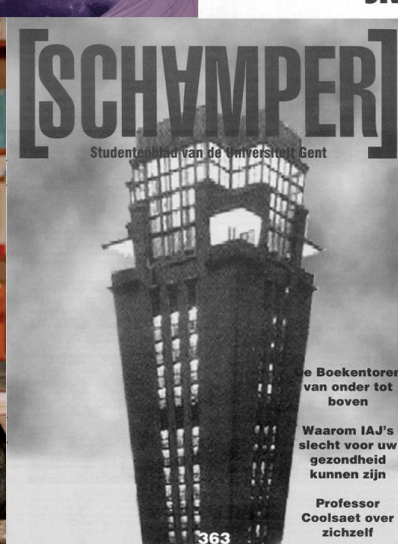
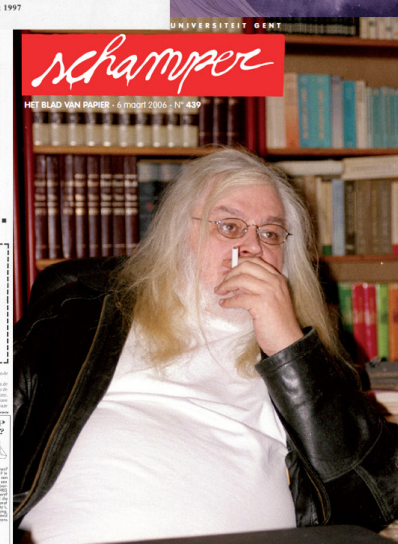
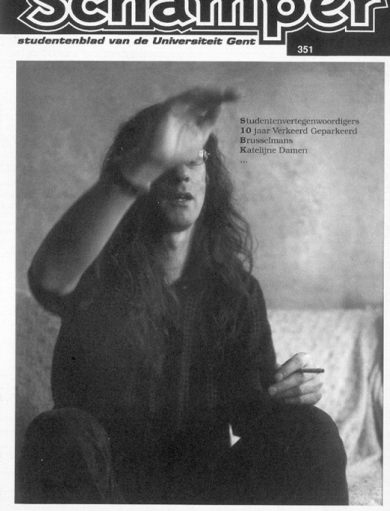
Lang zal hij leven

Tussen 1985 en 2005 vierde *Schamper* meerdere jubilea. Voor nummer 200, in januari 1985, gooide de redactie een

fuif in de Vooruit en verscheen er een feesteditie gevuld met citaten, illustraties en een interview met alle voormalige hoofdredacteurs. Eind 1987 slaagde nummer 250 erin de aandacht te grijpen met een cover waarop een naakte mannen-torso prijkte. Nummer 300 uit 1992 verdween op mysterieuze wijze uit verschillende verdeelbakjes - vermoedelijk het werk van de **Nationalistische Studentenvereniging (NSV)**, waarmee de redactie toen op gespannen voet leefde. In januari 1995 pakte *Schamper* zijn twintigste verjaardag aan met een tentoonstelling in Kunstzicht, waar bezoekers niet alleen oude nummers maar ook versleten typmachines en vergeten boterhammen konden bewonderen. Vijf jaar later, in februari 2000, werd de vijftwintigste verjaardag gevierd met themanummers en filmvertoningen, maar door een gebrek aan promotie bleef de opkomst helaas aan de magere kant.

Wat is de impact van sociale media op Schamper?

JOPPE FRANS
// BEELD: YANNE DE FRENNE

Sociale media hebben vandaag de dag een enorme grip op ons leven. Ze hebben ook de journalistieke wereld volledig op zijn kop gezet. Hoe zit dat bij *Schamper*?

Opkomst van sociale media

De algoritmes van deze socialenetwerksites veranderden op een drastische wijze onze mediaconsumptie. Het dwong de hele mediasector om zich aan te passen, en dus ook de journalistiek.

Hoewel het daarvoor nog relatief lang duurde voor iedereen nieuws kon ontvangen, kan nu binnen een paar kliks via sociale media het nieuws iedereen in de wereld bereiken. Wat 's ochtends gebeurt, is 's avonds al niet meer relevant. Daarnaast zorgt het algoritme ervoor dat mensen vooral krijgen wat ze zelf willen zien. Het werd dus nog belangrijker om vooral zaken te schrijven die tot mensen hun smaak spreken, in plaats van hun nieuwe of andere zaken mee te geven.

Tussen 2004 en 2015 maakte *Schamper* zijn belangrijkste socialmedia-accounts aan, zoals Facebook en Instagram. Uiteindelijk werden er ook actief evenementen, artikels en andere zaken gedeeld op sociale media.

Schamper, het blad voor bits?

We gingen na hoeveel keer volgende woorden in *Schamper* werden vermeld: Facebook, Youtube, MySpace, Snapchat, Instagram, TikTok en sociale media. Daarnaast namen we de edities met een hoog aantal vermeldingen van socialeme-

diaplatformen door.

Langzamerhand valt het op dat sociale media trends of fenomenen steeds meer hun weg vinden in het 'Schamperboekje'. Zo zien we in editie 445, uitgebracht op 6 oktober 2006, de eerste vermelding van een sociale mediaplatform, namelijk MySpace. Vanaf dan zien we een duidelijke stijging in het aan-

tal vermeldingen van sociale media in *Schamper*.

Zo zien we in editie 577 een volledig artikel gewijd aan internetmemes, en in editie 657 een artikel over de online manosphere. Naar o.a. de aanleiding van **Cambridge Analytica**, heeft editie 592 de meeste vermeldingen van Facebook. In editie 554 is er een heel artikel gewijd aan de toenmalig populaire Snapchat account 'Gentstudent'. Ten slotte is er dan in editie 631 een artikel over hoe TikTok de oorlogsverslaggeving in Oekraïne verandert.

Daarnaast zien we ook rubrieken ontstaan met een expliciete verwijzing naar sociale media zoals Fakebook of Tindertalks. Er ontstaat zelfs een nieuwe functie bij *Schamper* die zich expliciet bezighoudt met sociale media, de Chef PR Social Media.

Sociale media, vriend of vijand?

Uiteraard is er een negatieve kant aan sociale media, meer dan ooit leven we allemaal in aparte informatiebubbels en zijn we verslaafd aan algoritmes gemaakt door grote multinationals. Moet *Schamper* als pluralistisch blad zich hier tegen verzetten, om juist dat 'bubbeldenken' te doorbreken?

Met de opkomst van sociale media zien we aan de andere kant steeds meer mensen die zelf proberen om aan journalistiek te doen. *Schamper* is zelf het product van een groep studenten die zelf onafhankelijk journalistiek wilde bedrijven. In die zin is *Schamper* misschien zelfs de verre voorloper van deze nieuwe online journalistiek, en moet die het juist omarmen.

Wat de toekomst brengt voor sociale media en *Schamper* moet nog blijken, maar het is duidelijk dat sociale media nu al *Schamper* voor een groot deel vormen.

Covid-19, een woord dat zich sinds 2020 in ons collectieve geheugen heeft genesteld. Het zal dan ook niemand verbazen dat de pandemie een grote impact heeft gehad op ons geliefde studentenblad.

Geen Schampers hamsteren

Toen in maart 2020 het land stilviel, werden de fysieke edities noodgedwongen gestaakt. Editie 616 en 618 verschenen nog op papier, maar daarna verdween het papieren boekje voor het eerst in de cennia uit de bakjes. In overleg met de drukker kromp de oplage van 4000 naar 400 exemplaren, in een laatste poging het papieren nummer te redden. Tevergeefs: de boekjes bleven liggen in een verlaten redactielokaal. *Schamper* schakelde over op *dailies* zonder vaste teken aantallen of deadlines. Pas een paar maanden later, in september 2020, verschenen er opnieuw drie papieren edities. Maar ook die hielden het niet lang vol. De campus bleef leeg, en met het wegval len van de studenten verdween ook de nood aan fysiek drukwerk. In plaats van gedrukte nummers investeerde *Schamper* het vrijgekomen drukbudget in solidariteit: studentenverenigingen in financiële moeilijkheden kregen steun. Het digitale landschap was voortaan de norm.

Social Schamper distancing

Het welbekende virus gooide de redactiewerking volledig overhoop. Redactievergaderingen via Zoom onttaardden al snel in een kakofonie van door elkaar pratende stemmen en haperende wifi-verbindingen. Facebook werd het belangrijkste centrum voor inhoudelij-

ke zaken, terwijl artikels, verkiezingen, eindredactie en feedback hun weg vonden via Google Drive en Zoom. De strakke routine van lay-out-avonden en drukdeadlines maakte plaats voor een flexibelere aanpak. Toch bleef het redactieleven verrassend vitaal: verkiezingen met meerdere kandidaten bewezen dat betrokkenheid niet per se fysieke nabijheid vereiste. Maar er waren zeker ook gevolgen zichtbaar. Het ledenaantal zakte naar een dieptepunt, en nieuwe gezichten werven via een scherm bleek logischerwijze zowel lastig als intimiderend.

Redactieleven in lockdown

Meer dan ooit groeide *Schamper* uit tot een onmisbaar baken van troost en verbondenheid, een warm sociaal en mentaal vangnet in onzekere tijden. De coördinatoren organiseerden activiteiten om de afstand te overbruggen: wandelingen in kleine bubbels, virtuele spelletjesavonden met Among Us en 'manillen' en zelfs

een heuse PowerPoint-sessie. Het redactielokaal ging maar met mondjesmaat open, maar de leden vonden elkaar op verrassende plekken. Soms letterlijk: redacteuren werden elkaars knuffelcontact. Online vergaderingen transformeerden van formele afspraken naar sociale uitlaatkleppen, de officiële meetings waren kort, maar het napraten via Zoom duurde tot diep in de nacht. Mentaal welzijn kreeg een centrale plek: artikels mochten gerust blijven liggen als het even niet ging. Uit een samenwerking met een brouwer ontstond het 'Schamperbier', dat een selecte delegatie in de brouwerij mocht proeven - voor velen het eerste cafébezoek na maanden van afzondering. Of het nu ging om een redactieweekend in de Ardennen, brainstormsessies via Zoom of drankjes die door het raam van het redactielokaal werden aangereikt: *Schamper* bleef telkens weer inventief nabijheid creëren, ook wanneer de afstand groot bleef.

De coronaperiode dwong *Schamper* tot grote veranderingen, maar versterkte tegelijk de onderlinge verbondenheid en veerkracht. Waar fysieke bijeenkomsten wegvielen, ontstonden nieuwe vormen van saamenhorigheid. Zo bleef *Schamper*, ondanks alle beperkingen, een warme thuis voor studenten en een levendige stem in een onzekere tijd.

DE '50 JAAR SCHAMPER'-QUIZ

De voorbije vijftig jaar beleefden we bij Schamper heel wat straffe momenten, beroerden we de gemoederen, wonnen we een aantal awards en maakten we herinneringen voor het leven. Test je kennis over onze historie in deze quiz!

1. Hiep, hiep, hoera! Schamper blaast 50 kaarsjes uit. Welk Gents studentenblad ging Schamper voor?

- a) RUG-nummer
- b) RUG-nieuws
- c) Geen enkel, Koen Raes richtte Schamper als eerste studentenblad op

2. Rik Van Nuffel omschreef Schamper in deze editie als l'oeil de Moscou. Welke organisatie stuurde in de beginjaren een spion naar de redactievergaderingen om te rapporteren over de bezigheden van het blad?

- a) De NSV!
- b) De KVHV
- c) De politie

3. U heeft het misschien al gelezen, maar Schamper is de weg naar succes. Ook naar de politiek, zo blijkt. Welke politicus schreef (nog) nooit een stuk voor Schamper?

- a) Meyrem Almaci
- b) Vincent Van Peteghem
- c) Guy Verhofstadt

4. Waar vonden de eerste redactievergaderingen plaats?

- a) In het studentenhuus De Brug
- b) Op kot bij Koen Raes
- c) In een gemeenschapshuis bij de Kortemeer

5. Schamper valt duidelijk in de smaak bij onze collega-studentenverenigingen. Welke DSA-award hebben we nog niet gewonnen?

- a) Duurzaamste vereniging
- b) Leukste gebruik van een pun/woordspeling in de naam van een activiteit
- c) Beste mascotte

6. Welke van volgende uitspraken is niet waar?

- a) De eerste biefstukreview van Stijn Baert werd gepubliceerd in Schamper, toen hij zelf nog student was
- b) Een Schamperfanfiction over de romance tussen Luc Sels en Rik Van de Walle werd ooit doorgestuurd in de Whatsapp-groepschat van de Vlaamse rectoren
- c) Er zat ooit iemand bij Schamper wiens grootvader president was van een Afrikaans land

50 JAAR SCHAMPER IN CIJFERS

JAKOB DE SMAELE, HENRI SPRIET & JOPPE FRANS

Een beeld krijgen van 50 jaar geschiedenis is niet eenvoudig. Gelukkig zijn wij als studenten goed geschoold in statistiek, waardoor we die lange geschiedenis behapbaar kunnen maken met objectief cijfermateriaal.

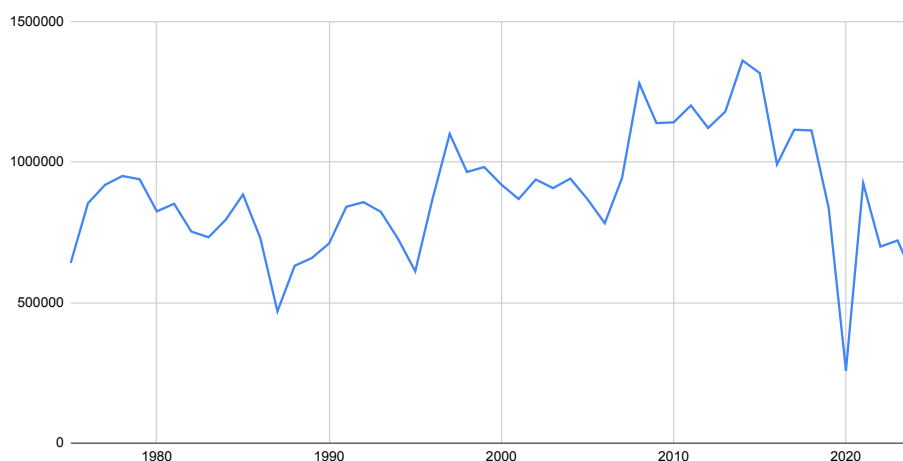
Zo kunnen we u melden dat het mannelijk geslachtsorgaan al 225 keer vernoemd werd in *Schamper*, maar het vrouwelijke geslachtsorgaan slechts de helft zo vaak. De rest van dit artikel is gevuld met meer zinnige data-analyse.

TEKENS PER EDITIE

Over de 657 papieren edities van *Schamper* omvat het totale aantal gedrukte tekens 44 miljoen. Om dat in perspectief te plaatsen: de rooms-katholieke Bijbel telt 3,6 miljoen tekens. In 50 jaar *Schamper* werden er dus het equivalent van 12 Bijbels aan artikelen gepubliceerd.

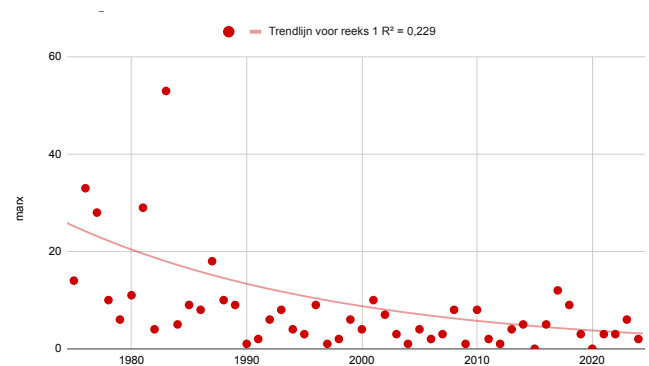
Gemiddeld werden er elk jaar ongeveer 885.970 tekens gedrukt. Het academiejaar met het meeste tekens was 2014-15, toen er maar liefst 1,3 miljoen tekens door de persen gingen. Dat is ongeveer zoveel als 'Harry Potter en de Orde van Feniks'. *Schamper* is hierin geslaagd zonder ook maar één transfobe opmerking te maken, dus als sommige Britse auteurs meekijken: het is mogelijk!

Zoals je kan zien op deze grafiek werd er in 2020 het minste gedrukt. Daar zit Covid natuurlijk voor iets tussen. Toen werden er slechts 3 boekjes op papier gedrukt. Dat wil echter niet zeggen dat de redactie van toen niets publiceerde. Er verschenen namelijk ook acht corona-edities online (die hier niet meegeteld werden). Maar ook na Covid-19 werd er niet meer zoveel gepubliceerd als voordien. Is dat omdat Gen-Z gewoon luier is dan de vorige generatie? Nee, de huidige redactie schrijft nog steeds heel veel, maar veel daarvan wordt nu online gezet wanneer het nog actueel is, in plaats van het enkele weken later op papier uit te geven.

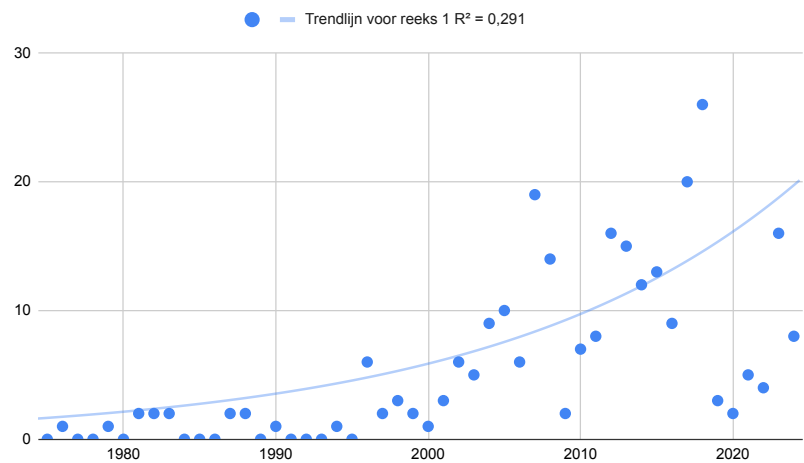
IS SCHAMPER EEN MARXISTISCH BLAD?

Schamper is in het verleden wel beschuldigd geweest van marxistische propaganda te zijn. Dat was het misschien inderdaad in de vroege dagen. **Koen Raes**, de eerste hoofdredacteur, zei ooit: "Dat *Schamper* in mijn tijd een exponent was van links was toen evident." Statistieken tonen aan dat verwijzingen naar **Marx** enorm afnemen in de jaren 90, en daarna gemiddeld nog maar 4,4 keer per jaar voorkomen. In 2015 wordt Marx zelfs geen enkele keer vernoemd. *Schamper* is dus niet langer een socialistisch bolwerk (of het kan het beter verstoppen.)

LACHEN MET WEST-VLAMINGEN

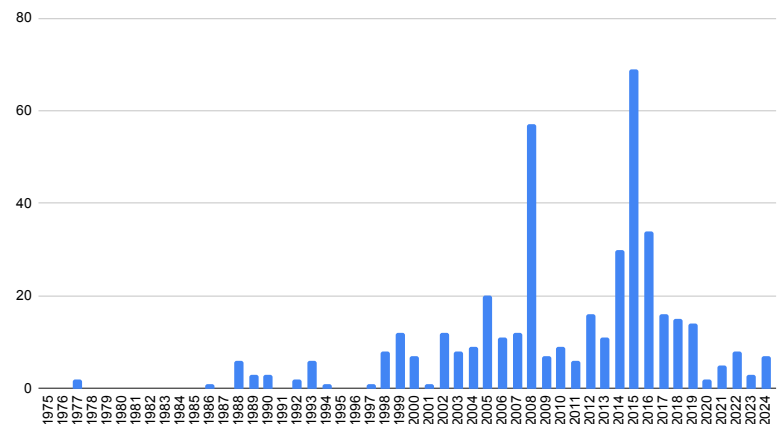
Lachen met West-Vlamingen is een trotse traditie in het Gentse studentenleven. Uit onze data blijkt echter dat dit helemaal niet zo'n oude traditie is. Tijdens de eerste 20 jaar *Schamper* zijn grappen over West-Vlamingen en hun taaltje amper aanwezig.

FUCKS GIVEN

Schamper neemt geen blad voor de mond. Al vanaf de vroege dagen was het niet bang om te choqueren. Zo zien we dat de eerste 'F-bom' al direct in 1977 gedropt wordt in ons blad. Heel populair was het woord echter niet in die tijd. Vooral in de 21e eeuw begon de redactie pas echt vaak 'fuck' te gebruiken. In totaal werd het woord 434 keer gebruikt. In de laatste jaren neemt het echter terug af. Zijn we preutser aan het worden? Dekkt fuck niet meer dezelfde lading die het ooit deed? Of zijn we gewoon voorbij de *edgelord* era?

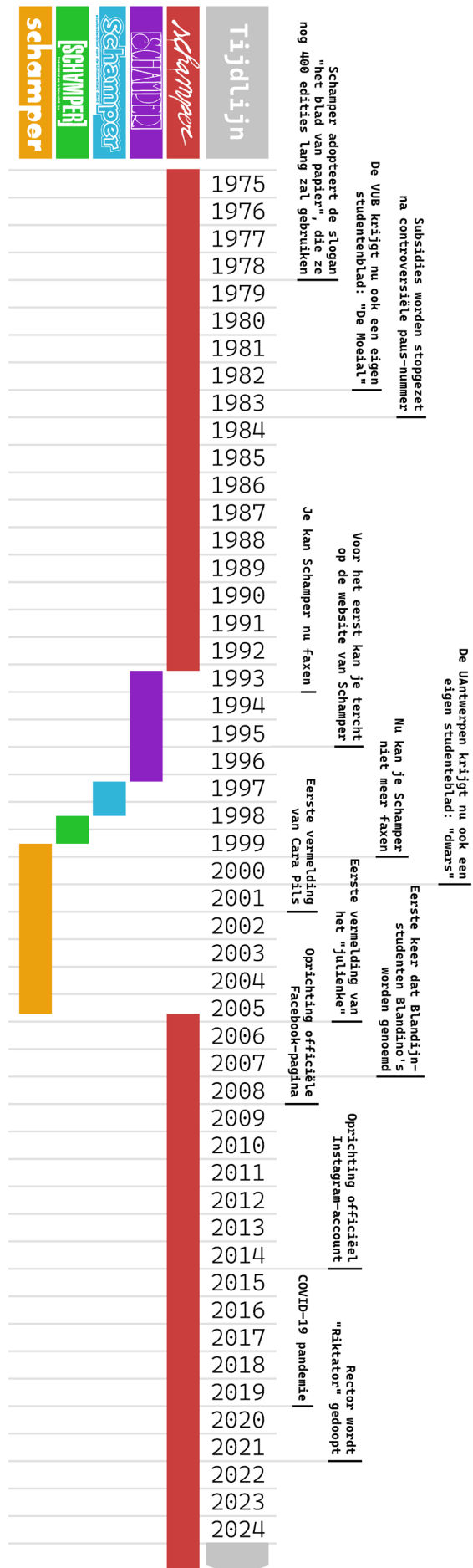
Fucks given

PAPIERVERSPILLING

Als je één enkele kopie zou nemen van elke *Schamper* die er ooit geweest is en alles op elkaar legt, dan zou je een stapel van 6221 vellen papier hebben die aan weerszijden bedrukt zijn. Deze stapel zou slechts 60 centimeter hoog zijn, maar wel 250 kilo wegen. Nu, dat is het geval wanneer je slechts één kopie van elke editie pakt. Maar wat met alle kopieën die ooit gedrukt zijn? Dan zou die stapel ongeveer 750 meter hoog reiken, en daarmee de tweede hoogste toren ter wereld zijn.

Wat is de ecologische impact van al dat papier? Dat is moeilijk te zeggen. Maar we kunnen schatten dat er in die 50 jaar toch tussen de 1200 en 2400 bomen gesneuveld zijn voor ons geliefde tijdschrift.

Wat wil de 'onafhankelijk' in 'onafhankelijk studentenblad' nog zeggen?

JOPPE FRANS

// BEELD: YANNE DE FRENNE

Heeft *Schamper* eigenlijk nog het recht om zich het 'onafhankelijk' studentenblad van de UGent te noemen?

Wat wil na 50 jaar *Schamper* zijn onafhankelijkheid nog zeggen?

Voor we überhaupt de vraag kunnen beantwoorden of *Schamper* nog wel 'onafhankelijk' is, moeten we best stilstaan bij wat we daar juist mee bedoelen. Door de jaren heen betekende dit namelijk verschillende zaken.

In het begin ging dit vooral over het feit dat *Schamper*, in tegenstelling tot het vroegere RUG-nummer, niet rechtstreeks geld ontving van de UGent. Het blad was toen wel afhankelijk voor hun subsidies van de andere konventen (overkoepelende organisaties voor erkende studentenverenigingen aan de UGent, red.). In dat geval kan *Schamper* zichzelf nog steeds even onafhankelijk noemen als toen. Het is echter belangrijk om dit niet enkel op een puur organisatorisch vlak te bekijken. In het verleden heeft *Schamper* zich vaak moeten verdedigen tegen (onterechte) ingrepen op zijn inhoud. De reden dat er überhaupt in de eerste plaats werd gestreefd naar een niet directe financiering van de UGent, was om inhoudelijk meer vrijheid te hebben.

Mogen we niks meer zeggen?

Schamper heeft nog steeds de vrijheid om zijn eigen inhoud te bepalen, maar er is soms

sprake van zelfcensuur.

Alle bruggen zomaar verbranden zou niet zo slim zijn, mensen moeten bijvoorbeeld nog altijd bereid zijn om naar je interviews te komen. Daarnaast konden evenementen, zoals het Rectordebat, enkel gebeuren als *Schamper* een goede verstandhouding had met de Gentse Studentenraad en de UGent. Dit is geen interne spanning die uniek is bij *Schamper* alleen, ook in de 'echte' journalistieke wereld leeft deze spanning volop.

We moeten natuurlijk ook wel eerlijk zijn naar onszelf toe, als *Schamper* echt een schoothondje van de UGent zou zijn, dan zouden de vele artikels over onder andere 'foute' proffen niet naar buiten komen.

Er zijn onderwerpen die misschien wat bewust onderbelicht zijn geweest over de jaren heen. Het is belangrijk dat we als studentenjourna-

listen die onderwerpen durven aankaarten. De gevolgen lossen we daarna wel op.

Si vis pacem, para bellum

We leven in tijden waarin de UGent, toch in theorie, meer kritische stemmen omarmt. Er is geen sociale raad of 'controlecommissie' meer die *Schamper* direct probeert te censureren. Toch zijn we best waakzaam, de kar kan soms snel keren op lastige momenten.

Hoewel de tegenreacties op de pro-Palestijnse protesten relatief meevielen in Vlaanderen, zagen we toch dat in Nederland of Duitsland studenten daar wel fel werden aangepakt. *Schamper* kon vrij rapporteren over de studentenprotesten aan de UGent, maar wat als de universiteit plots had gezegd dat we dit niet mochten? De UGent is ook afhankelijk van onder andere de Vlaamse regering, wat als we iets zouden schrijven dat hen niet zou aanstaan?

Wereldwijd neemt helaas de druk op de vrije journalistiek toe. Overheden en bedrijven maken het steeds moeilijker voor journalisten om hun werk te doen. Het is belangrijk om in zulke tijden stil te staan bij hoe we onze onafhankelijkheid het best bewaren.

“Alles mocht, niets moest.” Journalisten over hun tijd bij Schamper

DOOR BJARNI VANHOUTTE, JOPPE
FRANS & LEONE MATTHEUS

In de loop van zijn geschiedenis, zijn er regelmatig redacteurs overgestapt naar de ‘echte’ journalistieke wereld. Hoe staan zij tegenover hun tijd in *Schamper*? We vroegen het aan enkele ‘Schamperjournalisten’.

LAURA MASSA

In 2017 was **Laura Massa** hoofdredacteur van *Schamper*, een jaar eerder was ze eindredacteur. Inmiddels werkt ze al zeven jaar bij *De Standaard*.

Hoe ben je bij Schamper terechtgekomen?

“Heel toevallig: ik had een paar vrienden die me meenamen naar de eerste redactievergadering. Daar heb ik meteen vrienden gemaakt die me de rest van mijn leven zouden bijblijven.”

Hoe was de vibe binnen Schamper in 2017?

“Het was voornamelijk een machoclubje, er waren niet veel vrouwen. Wij, **Laetitia**, **Sofie** en ik, waren de eersten die daar verandering in probeerden te brengen. Dat heeft op een bepaald moment wel invloed gehad op het aantrekken van andere vrouwen.”

Wat heb je allemaal geleerd uit je periode bij Schamper?

“Ik heb geleerd dat je met iedereen moet proberen overeen te komen. Dat lukt natuurlijk niet altijd, maar je moet het wel proberen, zeker met nieuwkomers. Een ander inzicht is dat je altijd meer kunt dan je zelf denkt. Wanneer het allemaal te veel lijkt, is er altijd nog een groep die je erbovenuit trekt. De vriendschappen die ik zo bij *Schamper* heb gesmeed, zijn echt onvoorwaardelijk.”

RIEN EMMERY

Rien Emmery was hoofdredacteur bij *Schamper* van 2003 tot en met 2005. Hij werkt nu deels als journalist, en dan vooral als factchecker bij *Knack* en *VRT NWS*.

Hoe ben je eigenlijk bij Schamper terechtgekomen?

“Ik werk nu deels als journalist en dat was ook mijn bedoeling toen ik ging studeren. Ik kwam in 2001 naar de Universiteit Gent om geschiedenis te studeren, eigenlijk met het doel – of toch één van de beoogde carrièrepaden – om journalistiek te gaan doen.”

Hoe was die vibe op de redactie?

“Het was zeker niet serieus. *Schamper* zat in de kelder van het studentenhuus. Er was heel veel vriendschap, en er waren ook relaties. Dat was de grote *Schamper* attractie, samen met de grote *crunch* op donderdagavond, wanneer de nummers

“Schamper is voor n om te schieten” -

naar de drukker moesten. Dan draaide het vaak uit op een ‘nachtdoorsteker’.”

Wat was een memorabel moment uit die periode voor jou?

De zaak-Fernand Vandamme (professor veroordeeld wegens schrijftvervalsing, belangenvermenging en fraude met subsidies, red.). Hij had een soort nepopleiding opgericht met allemaal vreemde studiepunten voor lessen die niet doorgingen en dure cursussen. We hebben met Schamper actief meegewerkt om dat dossier onder de aandacht te brengen.

HANNES BLOCKX

Hannes Blockx was chef beeld bij Schamper van 2021 t.e.m. 2022. Hij is sinds 2024 freelance fotograaf bij De Morgen.

Hoe ben jij bij Schamper terechtgekomen?

“Er hingen toen affiches op de campussen en ik was aan het studeren in de Boekentoren. Ik wilde graag meer fotograferen tijdens mijn studies. Ik heb toen een mail gestuurd met mijn cv, wat totaal niet de bedoeling was. Daar wordt nu soms nog mee gelachen.”

En hoe was de vibe toen je daar aankwam, op de redactie, voor de eerste keer?

“Ik vond dat alles heel goed werd uitgelegd. Maar mijn eerste vergadering, dat was wel een hele rare. Het ging ongeveer twintig minuten over Ben Crabbé. De vraag was of hij op de cover mocht of niet. Dries, de toenmalige hoofdredacteur,

“We hebben met Schamper actief meegewerkt om het dossier Fernand Vandamme onder de aandacht te brengen” - Rien Emmery

HANNES

was daar toen een enorme tegenstander van. Dat achtervolgt hem nog steeds. Ik had daar toch mijn bedenkingen bij moeten hebben (lacht).”

Wat heb je geleerd?

“Mijn tijd bij Schamper voelde aan als de babystapjes richting wat ik vandaag doe. Bij Schamper kon ik de eerste keer muziekfotografie doen, en vandaag fotografeer ik grote concerten voor Humo. Ik had dat niet kunnen doen zonder die eerste week Gent Jazz bij Schamper.”

“Dat is ook gewoon een hele andere manier van fotograferen, iets waar je normaal niet vaak mee in contact zou komen zonder de hulp van een studentenblad. Ik ben daar heel dankbaar voor, Schamper hielp je om binnen te geraken op plekken, want je hebt zo’n semi-aanvaardbaarheid dat je ergens mag zijn. Dus ja, voor mij was dat ideaal. Schamper was echt een plek waar je kon experimenteren en doen.”

DRIES BLONTROCK

Dries Blontrock was hoofdredacteur van Schamper in academiejaar 2021-2022. Daarvoor was hij ook eindredacteur bij Schamper. Hij werkt nu als journalist bij De Standaard.

Mijn oefenterrein Wim Oosterlinck

Hoe ben jij destijds bij Schamper terechtgekomen?

"Mijn vader wilde graag weten of Schamper nog bestond en hoe het er nu uitzag. Dus ik heb het vastgepakt, doorbladerd en vond dat wel leuk. Vervolgens ben ik een keer langsgegaan en altijd blijven plakken."

Wat heb je geleerd bij Schamper?

"Vooral vlot leren schrijven. Dat bleek later enorm nuttig: van nieuwsverhalen en recensies tot interviews en analyses. Bij Schamper doe je gewoon alles, en al doende leer je. Het is voor echt, maar niet voor echt: je mag fouten maken. Dat maakt het volgens mij waardevoller dan om het even welke opleiding."

Mist u zaken die bij Schamper makkelijk konden en nu niet meer?

"Bij Schamper had je wel de totale vrijheid van schrijven. Daarnaast wordt er op de redactie van *De Standaard* significant minder bier gedronken dan bij Schamper destijds."

WIM OOSTERLINCK

Wim Oosterlinck was hoofdredacteur bij Schamper van 1994 tot 1996. Voordien was hij eindredacteur. Hij is vooral bekend als radiopresentator en van zijn podcast 'Drie boeken'.

Wat heb je geleerd bij Schamper?

"Bij Schamper leerde je in mijn tijd vooral moeilijke, snedige teksten schrijven met enorm veel

bijzinnen. Dat was iets wat je daarna zo snel mogelijk moest afleren. Dat is ook mijn link met radio, teksten leren schrijven voor het publiek. Op de radio moet het publiek meteen mee zijn. Daar leerde ik korte, duidelijke teksten maken."

"De vriendschappen die ik bij Schamper heb gesmeed, zijn echt onvoorwaardelijk"
- Laura Massa

Heeft Schamper u geholpen in uw verdere loopbaan?

"Ik hou niet van wapens, maar ik ga toch de metafoor gebruiken. Schamper is voor mij een oefenterrein om te schieten. Je leert en mag fouten maken."

Wat mis je het meest aan Schamper?

"De totale afwezigheid van verantwoordelijkheid. Alles mocht, niets moest. Natuurlijk waren er altijd een paar figuren waarvan je meteen wist: die gaan het maken. Dat zag je aan de inzet en de tijd die ze erin staken. Anderen haakten na twee vergaderingen al af, maar sommigen zijn effectief in de journalistiek beland."

Wat is je het meest bijgebleven aan Schamper?

"De geur van stoverij (lacht). Ons lokaal lag vlak naast de Brug en vaak kwamen redacteurs daar hun frieten en stoverij opeten. Als de tafels vol lagen, belandden de plateaus gewoon boven op de kast... waar ze soms weken bleven staan. Die geur associeer ik nog altijd met Schamper."

your one and only source into the scandalous lives of the schamper elite

dag, lezers van schamper

wie ooit voor schamper schreef, kan zelfs op late leeftijd nog de sappige anekdotes en roddels uit zijn of haar 'schampertijd' navertellen. wij doken in het collectieve geheugen en verzamelden de meest memorabele en spicy momenten.

xoxo
schamper
gossip girls

Bestorming van de Blandijn

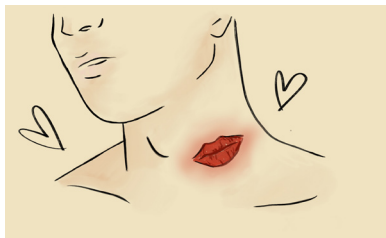
J.V. zat midden in de bestorming van de Blandijn in 2008.

"Begin oktober 2008 was een avond die we nooit zullen vergeten. De Nationalistische Studentenvereniging NSV! had plannen voor een debat in de Blandijn, met onder meer **Filip De Winter** van het Vlaams Belang als hoofdgast. Maar een coalitie van linkse studentenverenigingen en wat anarchisten besloot de Blandijn van top tot teen te barricaderen en met succes. Toen de knokploegen van VB probeerden de barricades op de trappen te bestormen, midden in het tumult stond rector **Paul Van Cauwenberghe** zelf. Het waterkanon van de politie moest ingrijpen. Resultaat: geen debat, veel geduw en getrek, een bende natte studenten, en een rector met een gebroken bril.

Met drie man van *Schamper* zaten we de hele avond op de eerste rij, verslag uitbrengend met oog voor beide kampen. Eerst glipten we via een achteringang het linkse kamp binnen, probeerden FDW te spreken (maar AVS was ons net te slim af), en uiteindelijk stonden we als toeschouwers te midden van het chaotische spektakel ikzelf balancerend met mijn camera op een vuilnisbak."

Dat was niet de laatste keer dat NSV! zijn kleren kon uitwringen na een betoging. Op 27 maart 2025 mochten ze weer genieten van een koude douche, terwijl *Schamper* vanuit een veilige positie terug de juiste foto's kon schieten.

Was het dan toch geen blauwe plek?

*C.C. liet onze redactie weten dat het dan toch geen blauwe plek bleek te zijn en kwam met een rectificatie waar **Nathan** van kan verschieten.*

"Toen ik juist begon te daten met mijn lief, een ander 'Schamperlid',

had ze een zuigplek in mijn nek gezet. Ik had dit niet goed door en die avond zat ik in De Brug met een paar andere redacteurs te eten. Nathan, een ander lid, zat me vijf minuten aan te staren, en zei dan droog: 'heb je nu een zuigplek in je nek?!' Ik antwoordde met 'Allee Nathan, ik, de eeuwige single, met een zuigplek? Dat zal wel gewoon een blauwe plek zijn.' Waarop hij begon te lachen en zei 'ja, goed punt, stel je voor, jij met een zuigplek.' Ik moet nog altijd glimlachen als ik eraan terugdenk."

C.C. is niet de enige redacteur die ooit in De Brug is verschenen met een zuigplek, dit liet J.F. ons weten. Het is geen geheim dat er rond de redactie veel feromonen hangen.

Het collectieve geheugen van oud-redacteurs stelt niet teleur, helaas blijven sommige vragen onbeantwoord. Zo zullen we nooit echt weten wat er allemaal heeft plaatsgevonden in onze redactie. Moesten er toch nog verhalen zijn die echt neergeschreven moeten worden, stuur ze naar ons door. Wie weet doen we er iets mee.

Niet zonder rimpels

S.D.G. liet ons weten wat haar memorabele moment was.

"Een onvergetelijk moment was toen **Pascal Plattel** alle foto's van de toenmalige chef **Arthur** op de donderdagavond voor het drukken had afgekeurd, omdat Arthur was gegaan voor hoog contrast zwart-wit, waarbij haar "... rimpels te veel uitkwamen". We hebben toen met drie man met haar aan de lijn moeten hangen om haar te overtuigen dat in de print zelf "de inkt ervoor zou zorgen dat het allemaal wat zachter werd, want dat vloeit hé, inkt...". Uiteindelijk gaf ze schoorvoetend toe om het toch te publiceren. Dat drama zette ons serieus aan het zweten, want het ging ook nog eens om de cover én een groot interview voor de cultuursectie."

Gelukkig voor Arthur mocht de inkt nog vloeien en konden jullie, lezers, genieten van een nieuwe editie.

Amper vijftig jaar

LEONE MATTHEUS & SAMUEL BOCKEN
// BEELD: SARA SCHELSTRAETE

“Een nieuw tijdschrift stelt zich voor aan zijn lezerspubliek.” Met die openingszin schonk Koen Raes *Schamper* het leven. Wat toen begon als een kersvers studentenblad, groeide in een halve eeuw uit tot een broeinest aan ‘Schamperiaanse’ fratsen.

EEN GOUDEN HUWELIJK

Oorspronkelijk uitgegeven in zwart-wit op A3-formaat, later overgestapt naar A4 en vervolgens digitaal verschenen, is *Schamper* 50-jarig bestaan gekenmerkt door constante verandering. Net als elk huwelijk dat het zo lang uithoudt, waren deze vijftigjarige niet zonder slag of stoot: van een gebrek aan een eigen werkplek, conflicten met de universiteit en andere studentenverenigingen tot de eeuwige zoektocht naar financiële stabiliteit. Het voortbestaan van *Schamper* was nooit verzekerd, maar enkel de permanente doorstroom en inzet van nieuwe studenten hebben ervoor gezorgd dat *Schamper* relevant gebleven is.

DIGITALE TOEKOMST

Naast de fysieke uitgave is *Schamper* al sinds 1995 volledig digitaal te lezen. Sindsdien zijn er verschillende versies van de site verschenen, waarvan de meest recente in 2016 geïntroduceerd werd. Wat bij zijn introductie een hoogmoderne site moet zijn geweest, is dat in anno 2025 helaas niet meer. Tegenwoordig is het haast een mirakel als de site naar behoren werkt en

geen nieuwe foutmelding weet te verzinnen. Daarom is er besloten om dit academiejaar werk te maken van een nieuwe site. Een werkgroep, geleid door de chef IT (**Henri Spriet**), heeft zich erop toegespitst met als doel deze zo gebruiksvriendelijk en futureproof mogelijk te maken. Als alles goed verloopt, kunt u de nieuwe site al geruime tijd raadplegen tegen de tijd dat u dit artikel leest.

GEEN FAKULTAIR SEKTARISME

“Omdat een studentenblad uiteindelijk toch een onmisbaar iets is, een schaars bindteken tussen de studenten ware van alle fakultair sektarisme.”

Met die woorden sloot Raes zijn eerste colofon af. Een half mensleven later klinken ze nog steeds geloofwaardig. Het boekje is misschien digitaal gegaan, heeft zowel studenten als professoren tegen de haren in gestreken en menig jubileum stevig gevierd, maar de kern bleef. *Schamper* bracht verslag uit van protesten en stond er soms zelf met de spandoeken. De kennis van vele studenten werd al uitgebreid door het boekje. *Schamper* is en blijft een onmisbare gids in het vaak chaotische studentenleven.

TOEKOMSTMUZIEK

In een tijdperk waarin vluchtige filmpjes van enkele seconden en ongrijpbare AI-systemen het ritme bepalen, blijft *Schamper* zich onverminderd vernieuwen, zonder ooit de eigen wortels te verloochenen. Wat de toekomst zal brengen, blijft uiteraard een mysterie, helaas beschikt niemand over een glazen bol die ons garandeert dat we over vijf jaar opnieuw samen kunnen komen om het vijfenenvijftigjarige jubileum te vieren. Toch staat het in de sterren geschreven dat *Schamper* zal blijven inzetten op studenten, nieuwe boekjes en creatieve experimenten.

NTGent
viert ook!

*60 jaar theatergeschiedenis
in één voorstelling*

Nooit nooit

van

WOLF WOLF & ntgent
27.11 – 06.12.2025

Info en tickets via www.ntgent.be
Student? 15 euro!